

27-06-2013 14:52 CEST

Åpnet arkitektonisk perle for første gang på 90 år

(Fornebu 27. juni): Storslåtte marmortrapper og Generaldirektørens hemmelige rømningsvei ble vist fram for publikum da Telenor denne uken åpnet dørene til Telegrafbygget i Kongensgate 21. Bygget regnes som 1920-tallets signaturbygg i hovedstaden.

Onsdag kveld åpnet Telenor dørene til en ekte arkitektonisk perle. Telegrafbygget i Kongensgate 21 var det første virkelige store byggeprosjektet i Televerkets historie, og sin tids absolutt største og mest påkostede byggeprosjekt. Da Telenor inviterte til omvisning, var interessen stor, noe som førte til at det ble det satt opp en ekstra omvisning rett etter

den første.

- Vi hadde trodd det ville komme 10-15 stykker, så dette var overveldende. Dersom det fortsatt er interesse, planlegger vi flere omvisninger, sier Dag Blakkisrud, leder for Telenors kulturarv.

Hemmelig rømningsvei

Blakkisrud fortalte om den særegne arkitekturen og sjeldent materialvalg, og om byggets betydning da det åpnet i 1923. Telegrafbygningen kan beskrives som en type «nasjonalbarokk», da det skiller seg ut fra alle andre typer byggverk fra denne tiden på grunn av et svært eksklusivt materialvalg. Blant annet ble marmorbruddet i Gjellebekk ved Drammen gjenåpnet for første gang etter nesten 200 år i dvale. Det ble sist brukt for å bygge marmorkirken i København. Det skulle leveres marmor av aller høyeste kvalitet til det nye Telegrafbygget. På omvisningen ble dørene åpnet til kontoret få har vært på før, nemlig Generaldirektørens imponerende kontor.

- Her fikk vi vist fram Generaldirektørens topphemmelige rømningsvei. Den gikk gjennom et skap på kontoret hans, forteller Blakkisrud.

Omgitt av mystikk

Bygget har alltid vært forbundet med en grad av mystikk da det har vært stengt for publikum på grunn byggets avanserte og samfunnskritiske teknologi, som på mange måter var selve hjernen i telekommunikasjonstilbudet i Norge.

- Det mange imidlertid kjente igjen var publikumsekspedisjonen der man gikk for å sende telegram eller ringe utenlandssamtaler helt frem til vår tid. Publikumsekspedisjonen er også et av de arkitektonisk og kunstneriske mest spennende rommene i bygget, på grunn av Alf Rolfsens store frise og arkitekt Holters tilbygg med overlys fra 1960-tallet, sier Blakkisrud.

Norges største «kvinnearbeidsplass»

Kongens gate 21 var i sin tid Norges største arbeidsplass med over tusen ansatte, og særlig mange kvinner fikk sin første arbeidsopplevelse i det nye Telegrafbygget. For å lette kvinnens «byrde» ved å ta del i arbeidslivet ble det blant annet installert en benk hvor kvinnen kunne hvile de dager i måneden hvor hun hadde menstruasjon.

- På 1920-tallet var dette Norges tredje største bygg, og det kostet 13 millioner, en uhyrlig sum for 90 år siden. Bygget er til vanlig stengt for publikum, så dette ble en unik mulighet til å vise fram denne kulturskatten i sin originale stand, sier Blakkisrud.

De som møtte opp denne regnfulle onsdagskvelden fikk gå opp storslagene marmortrappene og kunne følge lysekronen som går gjennom fem etasjer.

Ett av Arnebergs hovedverk

Bygget ble endelig ferdig i 1923, i en periode med eksplosiv utbygging av teleteknologi. Det var på denne tiden noen få privatpersoner fikk tilgang på telefon i hjemmet. En utvikling som kom samtidig med automatisering av telefonsentraler, og den første automatiserte sentralen så dagens lys i 1920. Det var imidlertid først på 1980-tallet at telefonen ble allemannseie, så eksklusiviteten på denne tiden var stor.

Telegrafbygget er ett av arkitekt Arnstein Arnebergs hovedverk, ved siden av rådhuset i Oslo. Arneberg var en av sin tids mest innflytelsesrike arkitekter og regnes av mange som en høvding innen arkitektlauget og er kanskje den som har bygget flest signalbygg i Norge. Mange vil kjenne igjen Anders Jahres praktvilla utenfor Sandefjord eller Munkebakken på Fornebu.

- For oss i Telenor er det veldig morsomt å vise frem deler av den 160 år lange historien vi er en del av, og spesielt hyggelig er det jo at så mange er interessert, sier Blakkisrud.

Kontakt: Leder for Telenors kulturarv Dag Blakkisrud telefon: 414 09 541

[Telenor Norge AS](#) er landets største leverandør av telekommunikasjon og digitale tjenester. Vår infrastruktur er grunnmuren i digitaliseringen av Norge med dekning og hastigheter i verdensklasse. Våre tjenester og produkter bidrar til økt produktivitet og gir tilgang til alt av digitalt innhold. Vår sikkerhets- og beredskapsorganisasjon jobber døgntilgjengelig med å trygge våre kunder, og vi tar et særlig samfunnsansvar for å skape trygghet for barn og unge på nett.

Vi har 3300 medarbeidere fordelt på rundt 20 kontorer i hele Norge, og vi er en del av Telenor Group, som har virksomhet i ni land. Hovedkontoret vårt

ligger på Fornebu i Bærum.

Les mer om Telenor Norge på www.telenor.no